

saa at man paa den Maade har større Udsigt til at kunne faa den opfyldt. Naar man nu spørger, hvad der ellers i og for sig kan anføres til Forsvar derfor, vil jeg henlede Opmærksomheden paa, at før 1857, da vi fik den Næringslov, vi have, var Forholdet det, at der var tvungne Fagprøver i Byerne, men ikke paa Landet. Det et altsaa ikke noget nyt, man vil indføre, men snarere noget gammelt, som man har afskaffet, og som man ønsker genindført. Det er ikke uden en vis Betydning, at der har været tvungne Fagprøver praktiseret her i Landet tidligere, uden at det, mig bekendt, var de Ulemper, som deraf fremgik, som vare Grunden til, at man hævede denne Forskel. I Norge er det, trods de af Ordføreren fremhævede Forskelligheder saaledes, at en Del Haandværksfag, hvis Udøvere i Byerne ere underkastede tvungne Fagprøver, ere undtagne for saadanne paa Landet. Det forekommer mig derfor, at de ærede Forslagsstillere ogsaa for nogen Del ere berettigede til at henpege derpaa. Nu kommer imidlertid dertil en Række Udtalelser i det andet Ting i 1893—94 fra Medlemmer af forskellige politiske Grupper, som gik i den Retning, at hvis man ikke, hvad de vare meget utilbøjelige til, vilde gaa til tvungne Fagprøver over hele Landet, vilde de ikke have noget imod nærmere at overveje, hvorvidt man kunde gaa til en begrænset Indførelse, nemlig for Kjøbenhavns og Købstædernes Vedkommende. Dette synes jeg ogsaa for det ærede Mindretal i Udvalget kan kunnet være Anledning til at forsøge denne Vej, til at ræsonnere som saa: Kunne vi ikke komme frem med vore Ønsker for hele Landets Vedkommende, vilde det være bedre at stryge dette end opgive dem helt. For saa vidt synes jeg, der kan være god Grund til at fremsætte dette Forslag. Løvrigt ere Konkurrenceforholdene jo anderledes i Byerne end paa Landet, og det kan meget godt være, at netop ad den Vej kan i Købstæderne og Kjøbenhavn den mindre dygtige eller rettere sagt den ganske udelukke Haandværker blive udelukket, hvad kun kan være heldigt. At der næres Ønsker i denne Henseende er givet; om de nu i Løbet af den senere Tid ere komme frem mindre stærkt end tidligere, forandrer ikke Forholdet. Der har i det hele taget i et Par Aar været talt meget lidt om Næringsloven, man har betragtet det som et Lovforslag, hvis Udsigter Aar for Aar bleve ringere, saa at man til sidst tabte Haabet om, at der overhovedet skulde

komme en Ende paa den Sag, og derfor holdt op at tale om den, hvorfor man selvfølgelig ogsaa er hørt op at tale om Fagprøverne. Mig forekommer det i Henhold til, hvad jeg udtalte ved 2den Behandling, at vi dog alle ere enige om, at disse beskudne Prøver ikke kunne gøre Skade, men at de derimod kunne have gunstige Følger med Hensyn til Lærlingenes Uddannelse og med Hensyn til Mestrenes Opfyldelse af deres Forpligtelser overfor Lærlingene. Skulde det nu vise sig, at der blev Tilfredshed med den delvise Indførelse, saa kunde man jo gaa videre senere hen, saa var Forsøget gjort, og saa kunde man i alt Fald ikke bestandig vise hen til, at hvis man havde tvungne Fagprøver, vilde Haandværket være saa meget bedre, og skulde det vise sig, at det ikke tilfredsstillende, vilde det ikke være saa overmaade vanskeligt at faa dem ophævede, eftersom Bestemmelserne angaaende dem udelukkende ere indeholdte i et ganske ringe Antal Paragraffer i Loven. Efter at man nu har taget Ændringsforslaget under Nr. 18 tilbage, som sigter paa et ganske andet Forhold, og som jeg ikke godt kunde slutte mig til, vil jeg tillade mig at anbefale det høje Ting denne Gang at følge de Herrer af Udvalget, som have foreslaaet, at man skulde vedtage den delvise Indførelse af tvungne Fagprøver og derigennem tilkendegive deres Ønske om at komme de i Haandværkskredse nærede Ønsker imøde, naar man erkender, at Opfyldelsen deraf i hvert Fald ikke vil gøre nogen som helst Skade.

Herefter har jeg kun at udtale mig om det Ændringsforslag, som er stillet af mig under Nr. 14 i Forbindelse med det af Udvalgets Flertal under Nr. 15 stillede Ændringsforslag. Det er ganske rigtigt, som den ærede Ordfører udtalte, at disse to Ændringsforslag kunne vedtages paa samme Tid, rent syntaktisk set er der ikke noget i Vejen for, at man kan trykke Paragraffen op paa den Maade. Men jeg tror rigtignok, det vil være bedre, om Ændringsforslaget under Nr. 15 faldt bort, thi det gaar dog ikke rigtig godt an, synes jeg, at sige, at hvor „særlige Jordbundsforhold, let Adgang til Benyttelse af Vandkraft eller af anden Arbejdskraft“ er til Stede, kan Ministeren dispensere fra Lovens Bestemmelse, og saa i følgende Punktum skrive, at hvor „særlig gunstige Jordbundsforhold, Vandkraft eller lignende naturlige Betingelser for saadan Næring“ er til Stede, skal Ministeren dispensere. Det forekommer mig, at det maa føre til Misforstaaelse.